

PHÒNG GIÁO DỤC ĐÀO TẠO QUẬN 12
TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ TRẦN QUANG KHẢI

KHOA HỌC TỰ NHIÊN

LỚP 6

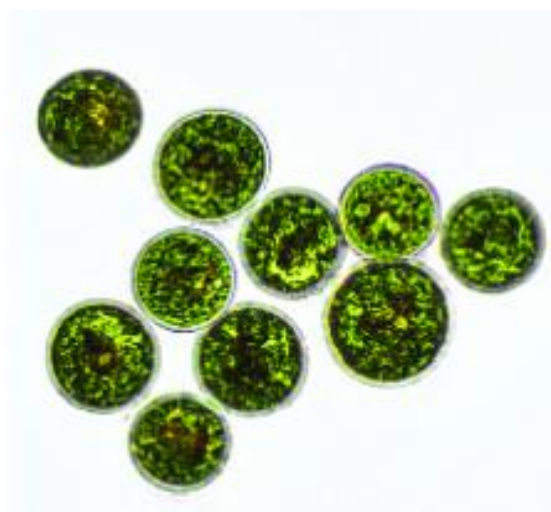
Ở bài 21, em đã quan sát được sinh vật nào trong nước ao, hồ? Những sinh vật đó có đặc điểm gì? Chúng có vai trò gì trong tự nhiên và đời sống?

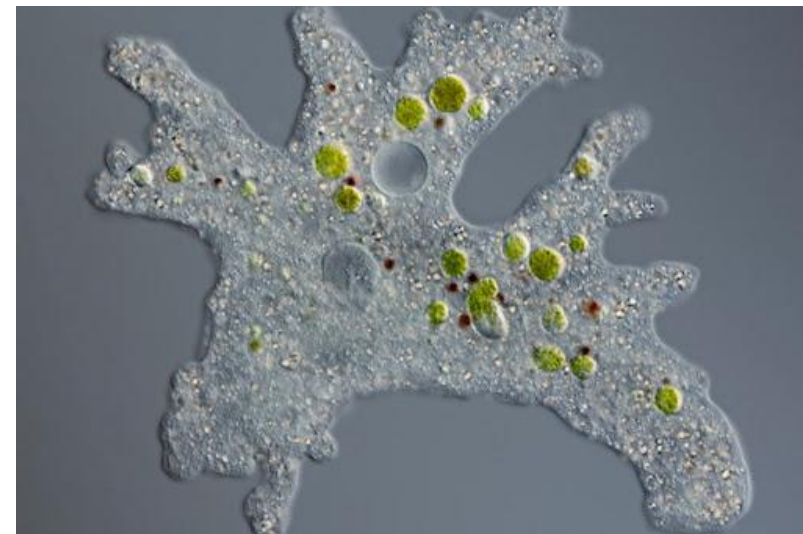
Trùng giày

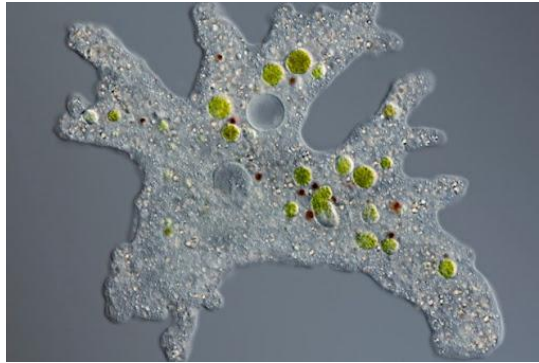
Trùng roi xanh

Tảo lục

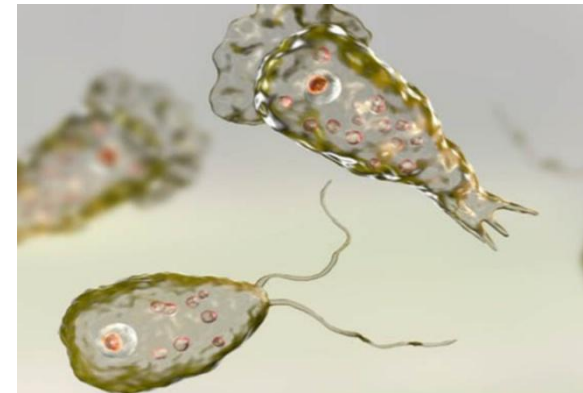
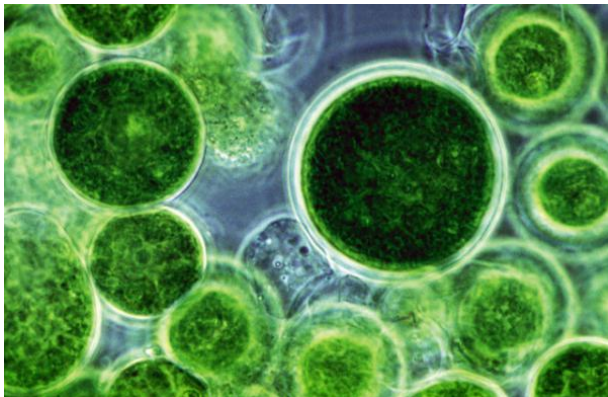

Trùng biến hình

CHỦ ĐỀ 8: ĐA DẠNG THỂ GIỚI SỐNG

BÀI 27: NGUYÊN SINH VẬT

1. NGUYÊN SINH VẬT LÀ GÌ?

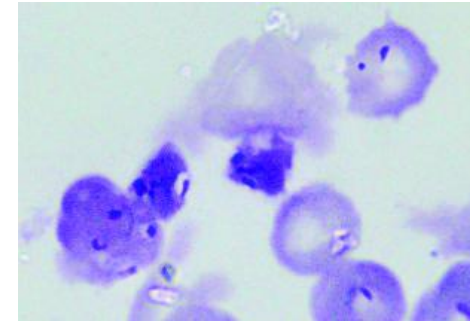
Tìm hiểu về hình dạng và đặc điểm cấu tạo của nguyên sinh vật

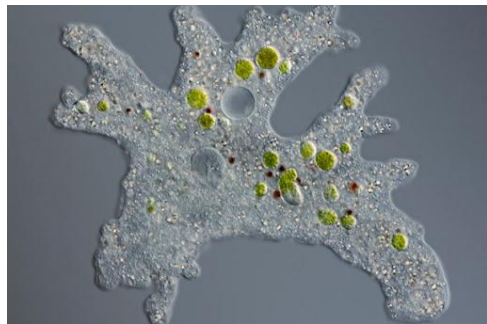
Trùng giày

Trùng roi xanh

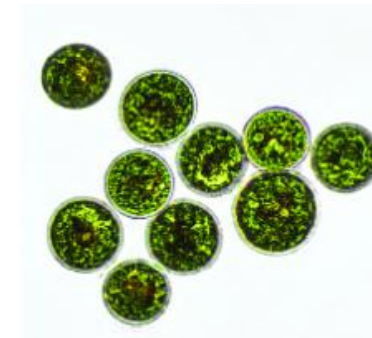
Trùng sốt rét

Trùng biến hình

Tảo silic

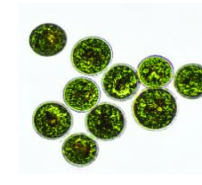
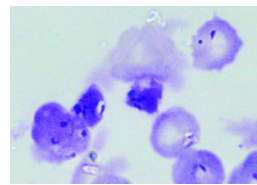
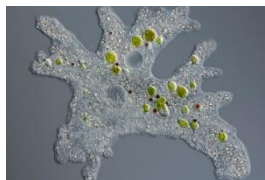

Tảo lục

Quan sát hình, em có nhận xét gì về hình dạng của các nguyên sinh vật?

Nguyên sinh vật có nhiều hình dạng khác nhau

Tên sinh vật	Hình dạng
	Dạng hình đế giày
	Dạng hình thoi
	Dạng hình cầu
	Hình dạng không cố định

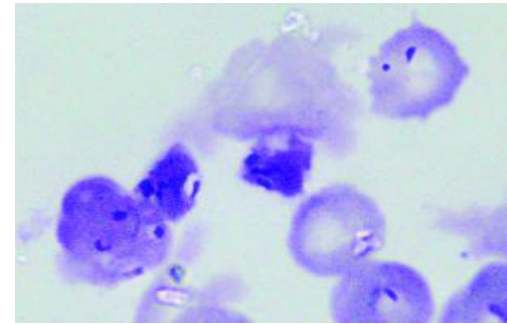

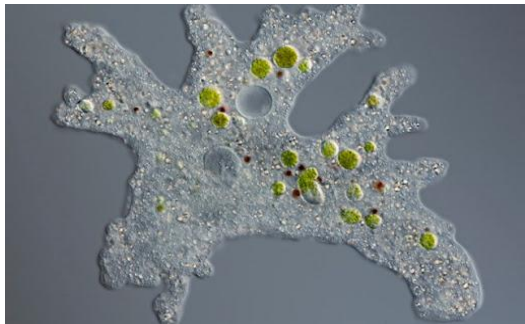
Trùng giày

Trùng roi xanh

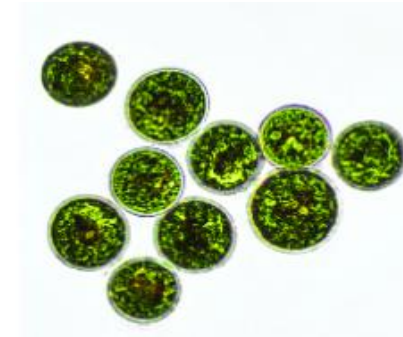
Trùng sốt rét

Trùng biến hình

Tảo silic

Tảo lục

Em có quan sát được các nguyên sinh vật bằng mắt thường không?

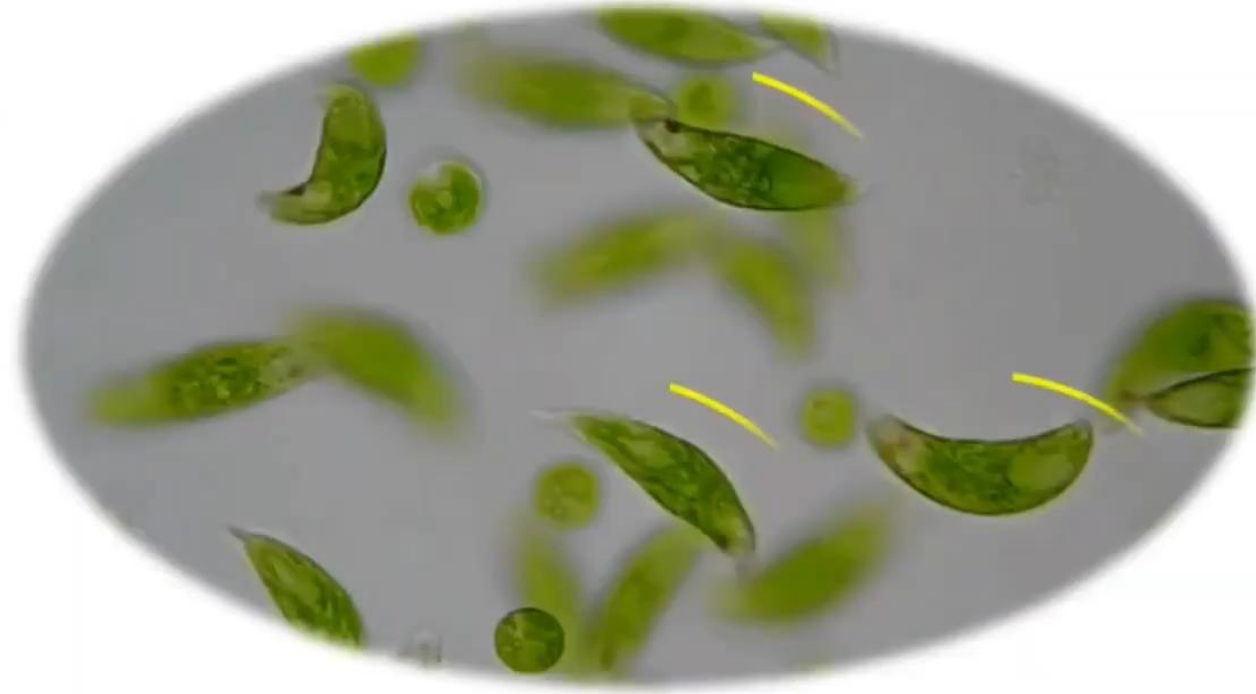
→ Đa số nguyên sinh vật không quan sát bằng mắt thường được, phải sử dụng kính hiển vi để quan sát.

Rút ra kết luận về kích thước của nguyên sinh vật?

→ Nguyên sinh vật có kích thước hiển vi.

Video về môi trường sống, cấu tạo, dinh dưỡng của một số nguyên sinh vật.

ống

Trùng roi

Trùng roi xanh

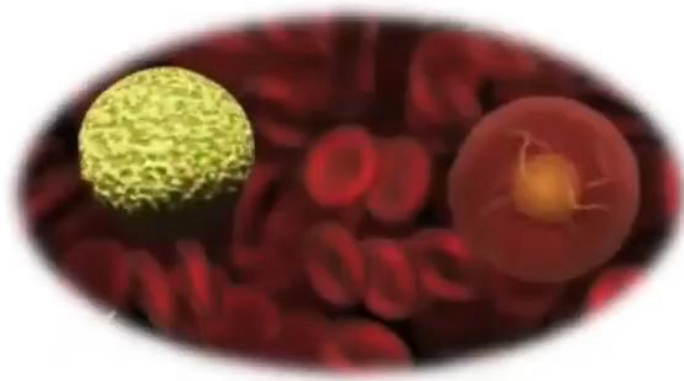
Trùng giày

Trùng giày

Trùng biến hình

Trùng biến hình

Trùng sốt rét

Trùng sốt rét có cấu tạo đơn giản,

Trùng sốt rét

ĐỌC THÊM

Nấm nhầy - *Physarum polycephalum*

Đây là sinh vật đơn bào, thuộc nhóm nguyên sinh vật, nó trông giống như nấm nhưng lại hoạt động như động vật. Loài sinh vật này giống như một đồng dây nhợ nhấp màu vàng, khả năng phát triển kích thước lên tới vài mét vuông. Nấm nhầy được tìm thấy khắp thế giới, chúng thường ở phần mặt dưới của lá và khúc gỗ.

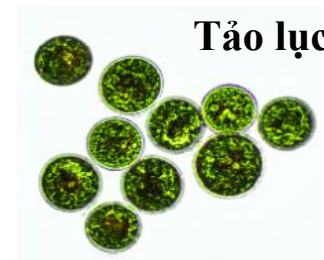
(Theo LiveScience, CNN)

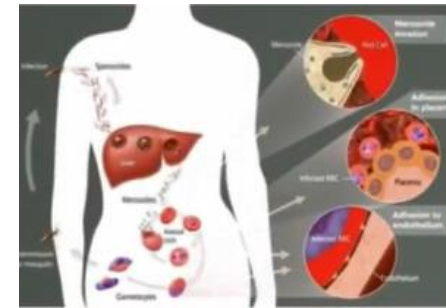
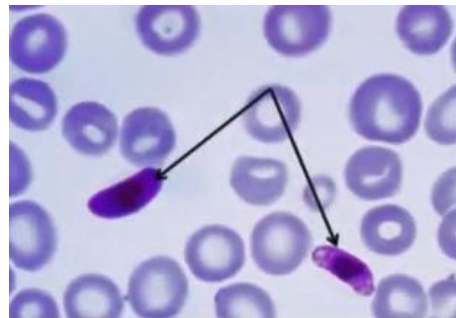
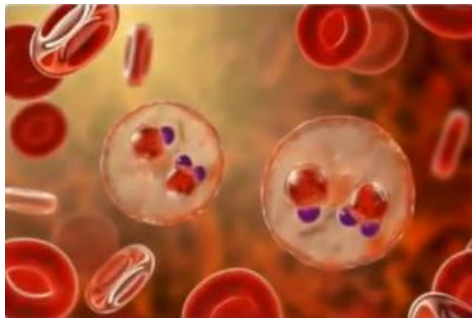
Nấm nhầy

Qua các đoạn video vừa quan sát, em hãy nêu những môi trường mà nguyên sinh vật có thể sống, cho ví dụ?

Đa số nguyên sinh vật sống trong nước

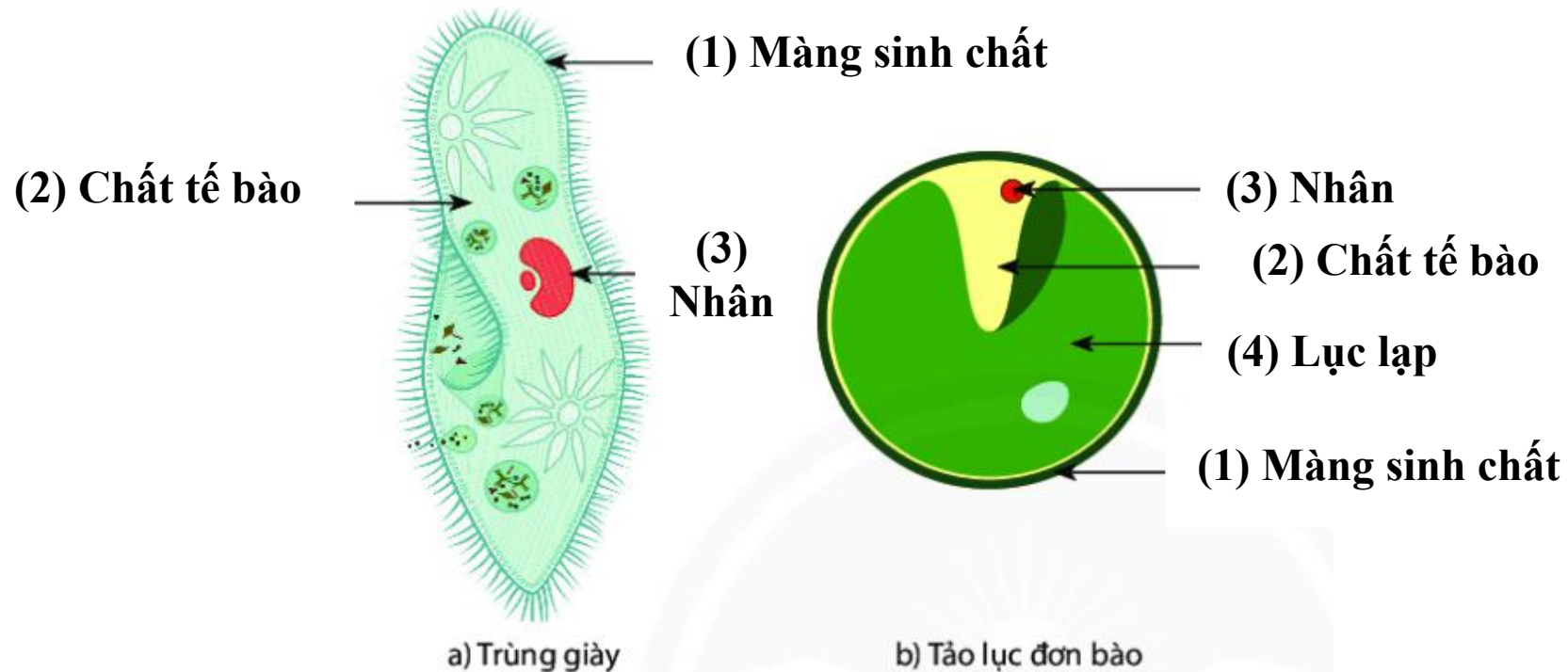

Kí sinh trong cơ thể người hoặc động vật

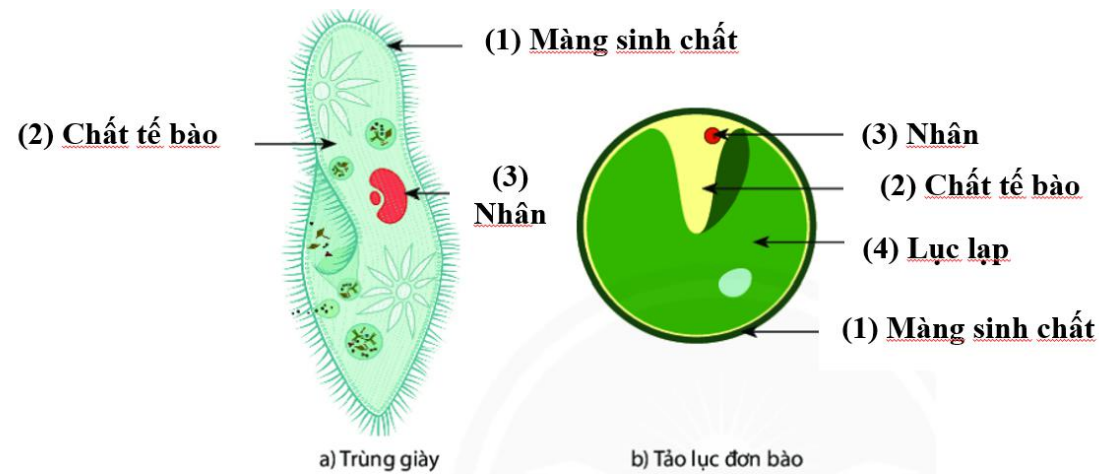
Trùng sốt rét sống kí sinh trong hồng cầu của người

Dựa vào cấu tạo tế bào đã được học ở bài 17;
Quan sát hình 27.2 gọi tên các thành phần cấu tạo được đánh số từ 1- 4.

▲ Hình 27.2. Cấu tạo một số đại diện nguyên sinh vật

→ Nguyên sinh vật là tế bào nhân..thực.....

▲ Hình 27.2. Cấu tạo một số đại diện nguyên sinh vật

Qua thành phần cấu tạo trên có nhận xét gì về tổ chức cơ thể (đơn bào/ đa bào) của nguyên sinh vật. Giải thích vì sao?

→ Các nguyên sinh vật là cơ thể đơn bào, vì chỉ được cấu tạo từ 1 tế bào.

Quan sát lại các loài nguyên sinh vật và hình 27.2, cho biết những nguyên sinh vật nào có khả năng quang hợp? Giải thích?

→ Nguyên sinh vật có khả năng quang hợp: tảo lục, trùng roi, tảo silic. Vì trong thành phần cấu tạo của chúng có lục lạp.

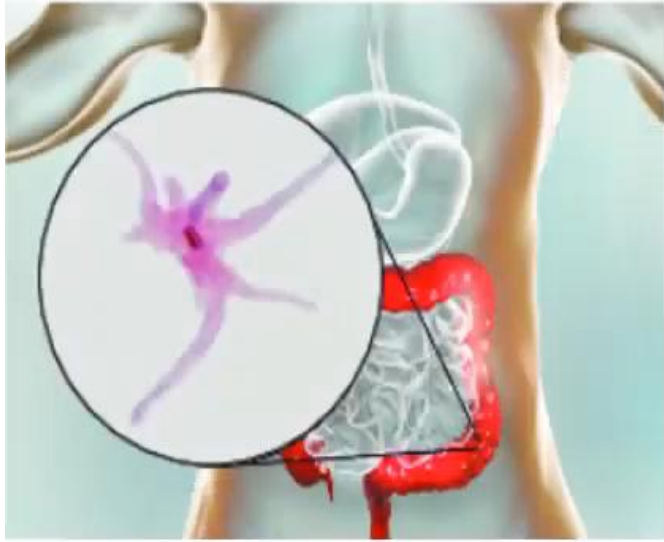
1. Nguyên sinh vật là gì?

- Nguyên sinh vật đa dạng về hình dạng (hình cầu, hình thoi, hình giày,..) một số hình dạng không xác định (trùng biến hình,..)
- Nguyên sinh vật là nhóm sinh vật có cấu tạo tế bào nhân thực, kích thước hiển vi.
- Đa số cơ thể chỉ gồm 1 tế bào nhưng đảm nhận đầy đủ các chức năng của một cơ thể sống
- Một số sinh vật có khả năng quang hợp: tảo lục, trùng roi,...

2. Bệnh do nguyên sinh vật gây nên

Tìm hiểu một số bệnh do nguyên sinh vật gây nên

Video: Nguyên nhân và biểu hiện của bệnh sốt rét

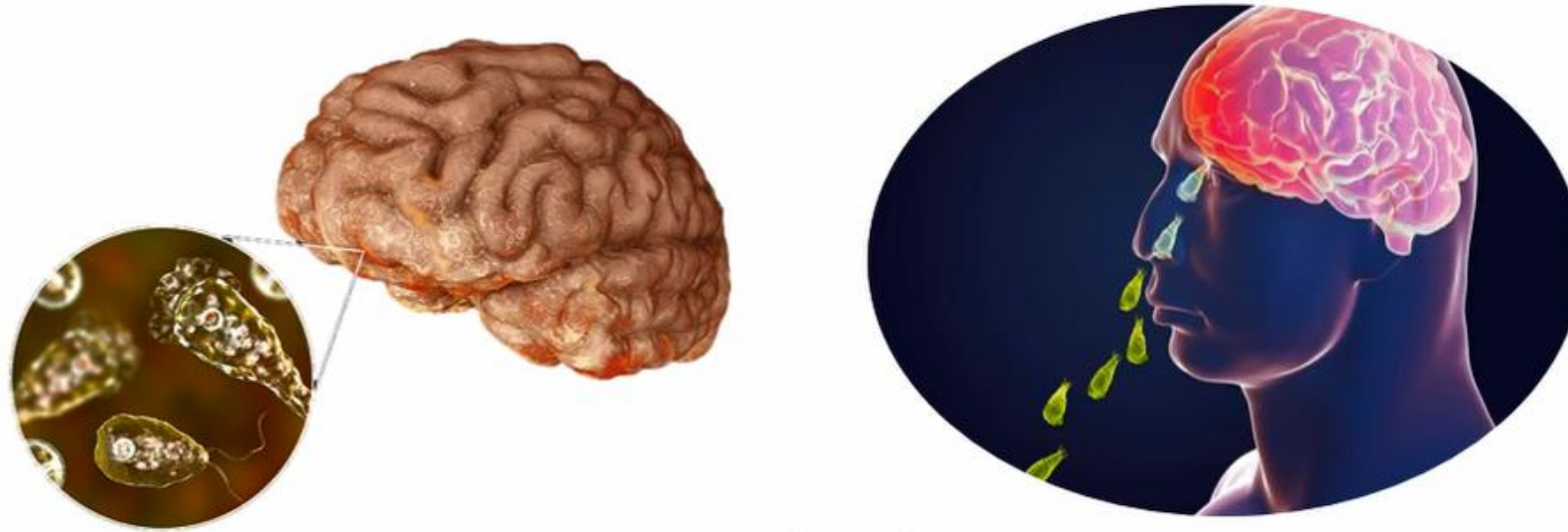
Video: Nguyên nhân và biểu hiện của bệnh kiết lỵ

Qua các đoạn thông tin trên, em hãy hoàn thành phiếu học tập sau:

PHIẾU HỌC TẬP

Tên bệnh	Nguyên nhân	Biểu hiện
Bệnh kiết lị	Do trùng kiết lị gây nên.	Đau bụng, tiêu chảy, phân có lẫn máu, có thể sốt.
Bệnh sốt rét	Do trùng sốt rét gây nên	Sốt cao, rét run, mệt mỏi, nôn mửa

Ngoài trùng sốt rét và trùng kiết lị còn có một số loài nguyên sinh vật khác gây bệnh ở người và động vật:

AMIP ĂN NÃO

Amip ăn não – *Naegleria fowleri* là loại nguyên sinh động vật kí sinh trên người, chúng xâm nhập vào mũi đi lên não và gây các tổn thương nghiêm trọng ở não người. Khi bị nhiễm amip ăn não, thường xuất hiện triệu chứng về cảm giác mùi vị, sốt, nhức đầu, buồn nôn, buồn ngủ, ảo giác, ... Hầu hết những người bị nhiễm tử vong trong vòng một tuần sau khi nhiễm.

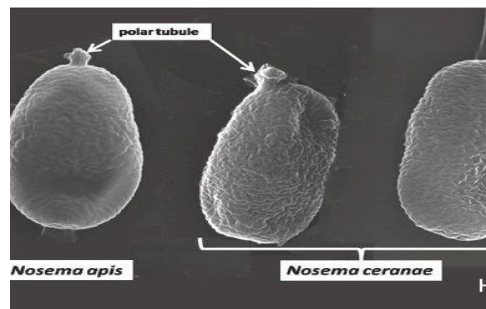

Cầu trùng

Gây bệnh

Bệnh cầu trùng ở thỏ

Nguyên sinh vật dạng bào tử *Nosema apisa*

Gây bệnh

Bệnh ỉa chảy ở ong mật

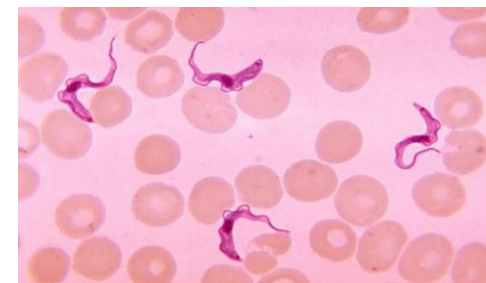

Kí sinh trùng *Nosema bombycis*

Gây bệnh

Bệnh tằm gai

Trùng roi *Trypanosoma*

Gây bệnh

Bệnh ngủ Châu Phi

CHÚ Ý:

Kí sinh trùng: là những sinh vật sống nhờ vào sinh vật đang sống khác, chúng sử dụng chất dinh dưỡng của sinh vật bị kí sinh (hay còn gọi là vật chủ) để duy trì sự sống. Con người, động vật và thực vật là những vật chủ.

Tìm hiểu một số biện pháp phòng chống bệnh do nguyên sinh vật gây ra.

Quan sát hình, kết hợp với thông tin thực tế nêu một số biện pháp để phòng chống bệnh do các loài nguyên sinh vật gây hại gây ra.

Ngủ màn (mùng)

Vệ sinh an toàn thực phẩm

Diệt ruồi, muỗi

Vệ sinh cá nhân, rửa tay trước khi ăn và sau khi đi vệ sinh

Ăn chín, uống sôi

Vệ sinh môi trường

Tuyên truyền vệ sinh môi trường

Theo em, diệt muỗi có phải là biện pháp duy nhất phòng chống bệnh sốt rét không? Vì sao?

→ Ngoài diệt muỗi, khi ngủ phải mắc màn, giữ gìn vệ sinh môi trường sạch sẽ, phát quang bụi rậm, không để nước đọng,...

Ngoài những tác tác hại nêu trên, nguyên sinh vật có lợi ích gì?

Ngoài những tác hại, trong tự nhiên, nguyên sinh vật cũng đóng vai trò là thức ăn của nhiều sinh vật dưới nước (tảo, trùng giày, trùng roi,...); chỉ thị độ sạch của môi trường nước, chỉ thị địa tầng (ví dụ: hóa thạch trùng lỗ chỉ thị cho các địa tầng có dầu hỏa),...

2. Bệnh do nguyên sinh vật gây nên:

Nguyên sinh vật là nguyên nhân gây ra một số bệnh ở người và động vật.

Một số biện pháp phòng tránh các bệnh do nguyên sinh vật gây nên:

- Tiêu diệt côn trùng trung gian gây bệnh: muỗi, bọ gậy,...
- Vệ sinh an toàn thực phẩm: ăn chín, uống sôi; rửa tay sạch sẽ trước khi ăn và sau khi đi vệ sinh; bảo quản thức ăn đúng cách.
- Vệ sinh môi trường xung quanh sạch sẽ, tuyên truyền nâng cao ý thức cộng đồng về bảo vệ môi trường và an toàn thực phẩm.

Ngoài những tác hại, trong tự nhiên nguyên sinh vật cũng đóng vai trò là thức ăn của nhiều sinh vật dưới nước và có ý nghĩa bảo vệ môi trường.

VẬN DỤNG:

Tại sao chúng ta cần phải nấu chín thức ăn, đun sôi nước uống, rửa sạch các loại thực phẩm trước khi sử dụng?

→ Nấu chín thức ăn, đun sôi nước uống, rửa sạch thực phẩm trước khi sử dụng nhằm tiêu diệt các loại nguyên sinh vật và vi khuẩn gây bệnh.

LUYỆN TẬP

Câu 1. Trong các sinh vật dưới đây, sinh vật nào không phải là nguyên sinh vật?

A. Trùng giày

B. Trùng roi

C. Trùng biến hình

D. Vi khuẩn E.Coli

Câu 2. Nguyên sinh vật là nhóm sinh vật:

- A. có cấu tạo tế bào nhân thực, đa số có kích thước hiển vi.
- B. có cấu tạo tế bào nhân sơ, đa số có kích thước hiển vi.
- C. chưa có cấu tạo tế bào, đa số có kích thước hiển vi.
- D. có cấu tạo tế bào nhân thực, kích thước lớn.

Câu 3. Năm nhầy thuộc giới:

A. Nấm.

B. Động vật.

C. Nguyên sinh.

D. Thực vật

DẶN DÒ

- **Học bài và làm bài trong sách giáo khoa.**
- **Tìm hiểu bài 28: Năm**